

Сва срећа да се поводом усвајања Измена и допуна закона о штампи подигла велика бура због које ће се, барем неко време, судови устручавати да по њему пресуђују и изричу високе казне. У противном, буџети српских новина и телевизија били би десетковани након квалификационе утакмице за предстојеће светско првенство између Србије и Француске у Београду. Разлог – контроверзно извештавање о контроверзном звиждању београдске публике француској „Марсељези“ пред почетак меча.

Било је ту свега и свачега. Почев од „ширења лажних вести“, па до „говора мржње“ и „дискриминације“. И десетак дана после утакмице, (не)звиждање француској химни било је „утисак недеље“ за чак два од три госта у истоименој емисији Оље Бећковић. Политичари, новинари, спортисти и остали „јавни радници“ утркивали су се у осуди „хулиганства“ на трибинама и изразима одушевљења што је београдска публика ипак „положила испит“. Сама утакмица, резултат, голови, шансе и искључења, све је то отишло у други план у односу на оно што се догађало – или није – пре почетка утакмице, за време интонирања националних химни.

Дословно сви овдашњи медији у извештајима са утакмице истакли су „срамно понашање дела навијача“ и звиждуке које су нешто касније, пре краја химне – богу хвала – надгласали „снажни аплаузи“ свеснијег и пристојнијег дела публике. Нису се бирале речи приликом осуде једних, као ни у похвалама других. При чему су „примитивизам“, „варварство“, „антицивизацијско понашање“ и „брукање пред светом“ били само неки од најчешће коришћених израза.

Из непознатог разлога, најактивнији у овој кампањи био је агилни београдски градоначелник Драган Ђилас који је пре утакмице посетио камп репрезентације у Ковилову са апелом да будемо добри домаћини и који је после утакмице, у поменутој емисији на Б92, задовољно и славодобитно пребројао „хиљаду примитиваца“ и „четрдесет девет хиљада“ оних других, пристојних и културних грађана који су првима одржали лекцију из лепог понашања на стадиону.

Е, сад, невоља је у томе што сам, стицајем околности и родитељских обавеза, те вечери и сам био на „Маракани“ и лично се нашао у дилеми да ли да верујем званичним извештајима или својим ушима и очима. Пре свега, мада то у читавој причи није најважније, господин Ђилас се, биће, негде грдно забројао. Можда то из свечане ложе

Звиждуци – па шта?

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 14 септембар 2009 20:34

и из централних делова западне трибине и није тако деловало, можда је то у ТВ преносу изгледало другачије (телевизија је чудо), али однос снага на стадиону је био прилично другачији од онога како га је видео градоначелник и како су га представили српски медији. Звиждао је и север и југ и исток, као и рубни делови запада. И у највећем броју то – барем овога пута – нису били никакви „хулигани“ и „примитивци“, већ пристојни момци и грађани који су врло добро знали шта чине и зашто.

РТС је данима пред утакмицу емитовао „пригодне“ спотове на тему фер и спортског навијања, док су репортери Б92 током дана, неким чудним случајем, а по старом РТС рецепту из деведесетих година, око стадиона наилазили само на навијаче који су на питање да ли ће звиждати француској химни одговарали са „никако“, „сачувај боже“, „не долази у обзир“, „па то није у реду“, „није спортски“ и сл. Просто невероватно како нису налетели баш ни на једног јединог који би о тој теми имао нешто другачије мишљење.

Није ми само јасно да ли је то неки „трећи подсекретар“ француске амбасаде (или можда и амбасадор Терал лично?!) својим београдским домаћинима скренуо пажњу да би евентуални звиждуци француској националној химни могли неповољно да се одразе на процес српских „евро-интеграција“, или су домаћини самоиницијативно показали (не)примерену дозу удворичке снисходљивости.

Све у свему, да се не лажемо, иако – чисто спортски гледано непримерени – звиждуци упућени „Марсељези“ били су нека врста „спонтаног референдума“ како о француској политици према Србији током година балканске кризе, тако и о томе шта већина навијача мисли о овој јадној и бедној кампањи домаћих медија и политичара. Друга је ствар што то, ни једно ни друго, није превише одговарало дипломатској и политичкој елити из почасне ложе „Маракане“.

Посебна прича су пренемагања на тему „историјског пријатељства“ са Француском и подсећања како „Марсељеза“ није обична национална химна, него музички амблем читавог либералног човечанства. Као, било би још донекле схватљиво да се звижди Американцима или Британцима, али, забога, зашто „Марсељези“ и зашто Французима са којима нас веже традиционално савезништво – при чему то савезништво није спречило Кушнера да захтева бомбардовање Срба у Босни и Србији, Ширана да тај захтев реализује, а Саркозија да међу првима призна независно Косово.

Колико ми је познато, ни један једини француски новинар или навијач није имао

Звиждуци – па шта?

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 14 септембар 2009 20:34

никаких проблема ни пре, ни током ни после утакмице. И добро је што је тако. И то је требало да буде вест, а не згражавање због звиждука „Марсељези“. И представљање да их је било мање него што јесте.

Мене, међутим, брине нешто друго. Ако нас, наиме, овако обмањују поводом релативно неважне ствари и догађаја којем је присуствовало најмање педесет хиљада непосредних сведока, можемо само претпоставити шта се све ради и како се манипулише онда када је сведока много мање, а улог много већи.

А што се тиче „брукања пред светом“, мислим да су нас, поштено говорећи, пред светом много више, трајније и темељније обрукали они који су 28. јуна 2001. на Видовдан, без адекватног закона, без суда и без судског налога, више пута легално бираног председника државе (на страну што нас је и он често знао обрукати) изручили једном правно сумњивом и политички пристрасном ад хок трибуналу, они који су годинама вежбали удвориштво према страним центрима моћи, они због којих смо овако осиромашили и који су нас све ове године распродавали и обмањивали. Спонтани звиждуци француској химни са севера и југа „Маракане“ у ово суботње вече само су израз фрустрације, немоћног отпора и протеста због тих и сличних понижења.

Наравно да ти звиждуци нису никакав лек нити решење, али свакако јесу нека врста вентила. А вентили, као што знамо, служе управо томе да спрече да се нешто издува – и да не експлодира.